N°. 74. 1831

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 15 April.

DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE NOORD-BRABAND, gehoord hebbende het gerapporteerde, ingevolge appointement colemissoriaal van den dezen dezer maand, No. V., op eene missive en bijlage van den heere Gouverneur dezer Provincie, van den 30sten dezer maand, A., n°. 1b, houdende mededeeling van Z. H. E G. bevinding en verrichtingen te *Bergen-op-Zoom*, betreffende het ongeluk aan die Stad, op den 29sten Maart jl. te beurtgevallen, door het springen eener werkplaats voor de artillerie in die vesting, bij welk ongeluk een aanzienlijk getal, zoo ingezetenen als militairen, zijn gedood geworden of gekwetst geraakt; onderscheidene huizen, in de nabijheid van die werkplaats, geheel in puinhoop zijn veranderd, en de huizen in de Lievevrouwenstraat, en in de Rijke-buurtstraat, aanzienelijke schade aan daken deuren en glasramen bekomen hebben, terwijl er in die Stad maar weinig straten zijn, die niet min of meer door de uitbarsting hebben geleden;

Overwegende door den heere Gouverneur het voorstel gedaan, om eene algemeene kollekte aan de huizen der ingezetenen in de Provincie te willen bevelen, ten einde den opbrengst daarvan kan strekken tot verzachting van het lot der ongelukkige slagtoffers van dien ramp.

En in aanmerking nemende, dat de ingezetenen dezer Provincie, steeds bij alle gelegenheden getoond hebben, genegen te zijn, om tot leniging van ongelukken bij te dragen; dat dit dan ook wederom van hen te verwachten is, in het geval Stad geldt, welke nimmer ten achteren is gebleven, wanneer de nood van anderen hulp vorderde, en dat het dus overbodig zoude zijn, in deze tot opwekking van menschlievendheid iets meerder aan te voeren.

B E S L U I T E N:

Art. 1. De Stedelijke en Plaatselijke Besturen worden aangeschreven, om in den loop der eerstkomende veertien dagen, na hunne ingezetenen alvorens, bij publicatie, op eene gepaste wijze, tot het weder betoonen van liefdadigheid in deze opgewekt te hebben, ten behoeve der slagtoffers van gemelden ramp, aan de huizen hunner ingezetenen eene kollekte te doen, en na afloop derzelve, het proveni daarvan aan de Kommissie tot uitdeeling, zamengesteld zoo als hierna, art. 2, wordt vermeld, over te maken; zullende de Stedelijke en Plaatselijke Besturen, om die kollekte, zoo veel mogelijk, te bevorderen, op aanvangen dezer, de Geestelijkheid der onderscheidene Godsdienstige gezindheden in hunne Gemeenten behooren uit te nodigen, om op den Zondag, voor het doen der kollekte, onder de Godsdienstoefening, hunne toehoorderen tevens tot deelneming aan dezelve aan te sporen.

Art. 2. Het Stedelijk Bestuur van *Bergen-op-Zoom* wordt uitgenoodigd, om onverwijld over te gaan, tot het benoemen eener Kommissie, zamengesteld uit een lid van den Stedelijken raad, de Pastoor der R. K. Gemeente, een der heeren Predikanten van de Hervormde Gemeente, en een of twee leden van het algemeen Armbestuur, met een der heeren Wethouderen aan het hoofd; alsmede, om die Kommissie te belasten, met den ontvangst der gelden, die van de in deze Provincie te doene kollekte zullen proveniëren; alsmede van zoodanige andere gelden, als van elders voor de slagtoffers van dien ramp mogten inkomen.

Art. 3. Die Kommissie zal die gelden kunnen gebruiken, tot ondersteuning van de werkelijk behoeftigen, onder de bedoelde slagtoffers, zoo om daaruit voor dezelve levensmiddelen, als werktuigen en meubelen aan te schaffen; verlangende deze Vergadering evenwel, dat zij daarin met zoo veel oberuimheid te werk gaat, als mogelijk is, ten einde de gelden, welke tot zoodanige dadelijke ondersteuning niet noodzakelijk mogten vereischt worden, te kunnen gebruiken en aanwenden tot het weder opbouwen en herstellen van zoodanige woningen, als door dien ramp vernield of beschadigd geraakt zijn, voor zoo verre de eigenaars dier woningen daarop aanspraak zouden kunnen of willen maken.

Art. 4. Van alle de bij die Kommissie te ontvangene gelden en van de door haar te doene uitdeelingen, zal zij, na afloop harer verrigtingen, eene gemotiveerde rekening en verantwoording aan deze Vergadering behooren in te zenden, welke, na opgenomen en goedgekeurd te zijn, aan haar, met dankzegging voor hare bemoeijenissen, zal worden terug gezonden, zullende daarvan ter bekwamer tijd ook mededeeling aan het publiek gedaan worden, door middel van de in deze Provincie uitgegeven wordende Nieuwspapieren.

Art. 5. Dit besluit zal in het *Provincieel Blad* geplaatst en alzoo aan de Stedelijke en Plaatselijke Besturen toegezonden worden, zullende hetzelve tevens worden geïnsereerd in het *Provinciaal Dagblad van Noord Braband*, en de beide eerstgenoemde (in dit Gewest uitkomende Nieuwspapieren.

's Hertogenbosch, den 8sten April 1831.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

Ter Ordonnantie van dezelven,

F. [illegible]

NEDERLANDEN.

Breda, den 14den April.

H. H. M. M. de Koning en de Koningin zijn, op den 12de dezer, uit Amsterdam, alwaar hoogstdezelve ontvangen zijn geworden met eene geestdrift, gelijk staande met die, welke in november 1813 hoorschte, in 's Gravenhage terug gekomen.

De Rotterdamsche courant zegt heden stellig, dat maandag des voormiddags te vijf ure, zuid-west van West-kapelle, bij Vlissingen vier Engelsche oorlogsvaartuigen met twee stoomboten aangekomen zijn. De Middelburgsche courant vergenoegt zich met te zeggen, dat er op dien dag (11 april,) een veertiental zeilen van een stoomschip vergezeld, van den Middelburgschen toren gezien waren, welke koers naar Walcheren schenen te zetten, en geeft verder het vermoeden te kennen, dat deze vloot eene toevallige vereeniging van koopvaarders geweest is, welk vermoeden daarop gegrond is, dat men, in den loop van den 11de, tot postijd toe, niets van deze schepen vernomen had, en die, koopvaarders zijnde, naderhand waarschijnlijk ieder naar zijne bestemming vertrokken zullen wezen.

— Dezer dagen hebben de officieren en manschappen van het bataillon Noord-Hollandsche schutterij, in garnizoen te 's-Bosch, aan hunnen majoor, den heer *O. W. Falck*, hun verlangen te kennen gegeven, om mede bij het mobiele leger gevoegd te worden. De majoor heeft hun, naar men vernoemt, geantwoord, dat hij over hunne edele geestdrift getroffen was, doch vermeende voor als nog des Konings wijze inzigten niet te moeten vooruit loopen; dat de schutters zich reeds, voor hun vertrek uit Amsterdam, aangeboden hadden overal waar de nood van het vaderland zulks vorderde, en dat hij dus het oogenblik wilde afwachten, waarop hij op 's Konings last zijne troepen voorwaarts zou kunnen leiden, in het vast vertrouwen dat de Koning hun vroeger aanbod niet vergeten en daar aan, des noodig, spoedig gevolg zou geven.

— Het *Journal de la Haye* heeft eenen brief uit Aken ontvangen, waarin de volgende zinsnede voorkomt:

» De generaal *van der Smissen* en diens medgezellen zijn heden, 8 april, van hier naar Keulen vertrokken, *aangezien het Pruisisch gouvernement hen niet te Aken wil dulden.*«

— De berigten uit Polen, wegens de op de russische korpsen van de generaals *Geismar* en *Rosen* behaalde overwinning worden van alle kanten bevestigd. Over de bijzonderheden echter en voornamelijk over de 7000 russische doden, de in handen der Polen gevallen oorlogsvaartuigen, kanonnen en bagage, is men het nog niet genoegzaam eens en het zal voorzigtig zijn, de berigten ook van de russische zijde wegens deze gevechten in te wachten.

Reeds lang hadden de fransche revolutionnaire bladen en ook hunne getrouwe navolgers en onderdanige dienaren de belgische bladen, van eene oorlogsverklaring van den kant der Turken tegen Rusland gesproken of liever gedroumd. Berigten uit Frankfort meenden thans dat de Sultan wel verre van twist met Rusland te zoeken, zeer veel werk zal hebben, om zijne eigen hoofdstad tegen zijne onderdanen te verdedigen. Geheel Albanie, Bosnie en een gedeelte van Macedonie zijn in opstand. De pacha van Scutari is aan het hoofd der misnoegden, waartoe ook de pachas van Scopia, Nissa, Wrana en anderen behooren. Eerstgenoemde staat aan de Albanesche en Macedonische grenzen en verzamelt er een legerkorps, waarmede hij voornemens zou zijn tegen Konstantinopel op te trekken, terwijl de pacha van Travnik met zijne bende en vele duizende Bosniers tegen *Reschid*-pacha opgerukt is. Het herstellen der Janitsaren is het voorwendsel van dezen opstand.

— Onze Italiaansche berigten hebben ons geen nieuws aangebragt. Bij een decreet van den hertog van Modena, van den 25sten maart, worden al de, tot den jare 1705 bestaan hebbende wetten opzigtelijk de Joden op nieuw ingevoerd en alle na dien tijd ten hunnen voordeele gemaakte bepalingen ingetrokken, ja zelfs hun toestand in de Modenasche staten erger dan ooit gemaakt. In het decreet wordt als oorzaak van 's hertogs ongenoegen opgegeven, dat het grootste gedeelte der joodsche natie zich, gedurende de korte plaats gehad hebbende revolutie, grootelijks, tot bevordering daarvan, onderscheiden hadden.

— Wij hebben, in ons vorig nommer, gesteld, dat de minister van financien in het Belgische congres een voorstel gedaan had, om den minister van oorlog een supplementair krediet van 6 millioenen in te willigen, ten einde in de buitengewone behoeften van de tweede drie maanden van 1831 te voorzien. [illegible]

gebrek hebben ons niet veroorloofd, de ontwikkeling van dat voorstel van den minister mede te deelen, waarin het gebruik gemeld wordt, dat van dit krediet zal worden gemaakt. Dat gebruik bestaat: 1°. in de formering, wapening en bezoldiging gedurende de loopende drie maanden, van nog acht bataillons infanterie, welke het gouvernement besloten heeft te houden in afwachting der organisatie der bosch-wachters in regimenten en 3°. in de equipering en bezoldiging van 30,000 man van den mobiel te maken eersten ban der burgerwachten. — Naar nu vragen misschien sommige onzer lezers, van waar zullen die acht bataillons vrijwilligers gevonden worden? Zij gelieven, om deze vraag voldoening aangaande te zien, het volgende uittreksel te lezen uit een' brief van Luxemburg, door de Breslausche courant medegedeeld:

» Wij zien in onze nabuurschap een tooneel van desertie. Gedurende bijna eene maand komen er dagelijks benden van volkomen gewapende en uitgeruste fransche soldaten van vijftig tot honderd man, met officieren en onder-officieren aan het hoofd, onder de benaming van *deserteurs*, in onze provincie aan; zij schijnen bestemd, om onze vestingen te bezetten. Reeds is hun getal tot over de 3000 aangegroeid en daar deze manoeuvre niet ophoudt, is het niet mogelijk het einde van die desertie te zien en men waarlijk zeggen zou, dat deze *deserteurs* niet alleen voor opgemelde bestemming geschikt zijn, maar zelfs zullen moeten strekken om een volledig leger-korps te formeren, ten einde, naarmate der omstandigheden, Holland te beoorlogen. Overigens is deze handelwijze geenszins nieuw, want, zeven maanden geleden, zijn de meeste belgische steden door fransche soldaten en vrijwilligers genomen en het komt ons bij lange niet twijfelachtig voor, of deze *deserteurs* zullen op die wijze ten minsten ons land bezetten. Het is derhalve, altbans voor den onpartijdigen beschouwer, wenschelijk te vernemen, wat onze fransche naburen eigenlijk door *regt van non-interventie* verstaan, want uit dit *systematisch deserteren* blijkt, dat, hoezeer wij in den diepsten vrede met deze onze naburen leven, diezelfde naburen met hetzelfde regt, deze magt van *deserteurs* op 500,000 man en meer zouden kunnen brengen, die, na afloop van zaken en na het gewoon pardon als deserteurs te hebben bekomen, zich weder bij hun eigenlijk leger zouden vervoegen, en men zou van ons, van het duitsche bondgenootschap, willen vergen, rustige aanschouwers van zulk eene bespottelijke comedie te blijven?"

De Brusselsche *Courrier* wederspreekt, het is waar, dezen brief uit de Breslausche courant, maar zeer flaauw en verraadt zich ten laatste geheel en al, zeggende: » Wij hebben niet eenen deserteur van het Fransche leger in onze gelederen, ten minste geenen als zoodanig bekend. Maar mogt het gebeuren, dat Duitschland ons den oorlog aandeed, zouden wij niet aarzelen, alle Franschen, soldaten of niet, welke ons te hulp zouden willen komen, niet alleen te ontvangen, maar zelfs te zoeken.

Wij betwijfelen, hoe dwaas het geluid en gedraas van eenen *Rotteck* en anderen ook moge wezen, hoe ongerijmd het luiden mag, om Luxemburg met 10,000 man, en dan nog wel met Belgen, tegen het geheele Duitsche bondgenootschap te willen verdedigen, zonder eenigen grond van hoop doen zij dat niet, en deze hoop ligt in Frankrijk, wij willen niet volkomen zeggen in het Fransch gouvernement, maar in eene menigte hongerige Franschen, tuk, om in een vreemd land hun fortuin te beproeven. De inval in het verlulpt in Holland in 1795 en verdere jaren is immer vaderen immers zoo wel bekomen!

's Gravenhage, den 13den April.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft zich, in eene zitting van gisteren, vereenigd met het ontwerp van wet omtrent de buitengewone geldleening, die Zaterdag jl. door de Tweede Kamer was aangenomen.

Spoedig verwacht men eene openbare zitting der Tweede Kamer, waarin, zoo men zegt, een ontwerp van wet zal worden voorgedragen, houdende veranderingen in het tarief der regten van in- uit- en doorvoer, hoofdzakelijk geworden door de veranderde omstandigheden, ten gevolge van de scheiding met België.

— De schutterij onzer stad is gisteren door den kolonel baron *van Boetselaer* in oogenschouw genomen. De vrijwillige rustende schutterij, is voor de door dezelve gedurende den afgeloopen winter bewezene diensten bedankt. De nachtwachten zijn met het begin dezer maand voor het oogenblik gestaakt. De werkelijke schutterij benevens de provinciale zullen wekelijks in den wapenhandel worden geoefend.

— De 13de Koninklijke loterij is gearresteerd. Het plan daarvan is van dezelfde inhoud als de 12de, met het zelfde getal lotten, prijzen en premien.

De wet omtrent de vrijwillige geldleening is heden door den Koning geteekend, en het berigt van inschrijving daartoe door den minister van financien uitgevaardigd geworden.

— Bij Koninklijk besluit van den 6den dezer is bepaald, dat voortaan de belooning van *f* 2,50 voor den visiteur bij het houden van quarantaine, zal worden verminderd tot op *f* 1,00 voor elken gevisiteerden reizenden schepeling, behoudens de vaste som, en zulks voorloopig, in afwachting dat dit loon, bij de eindelijke regeling van het quarantaine-wezen, verder zal kunnen verminderd en bepaaldelijk vastgesteld worden.

BELGIE.

Brussel, den 12den April.

In de honderd en derde zitting van het nationaal congres, op den 10den dezer gehouden, bragt, nadat de heer *Serruys* een rapport had gedaan over wijzigingen in de belasting op de visch, de heer *Frangois* namens de centrale afdeeling, een rapport uit over het voorstel, » om den minister van oorlog een supplementair krediet van zes millioenen guldens te openen, ten einde de buitengewone behoeften van het tweede kwartaal van 1831 te bestrijden." En werd dit voorstel, zonder eenige discussien, met algemeen stemmen aangenomen.

Nu werd het ontwerp tot het autoriseren van het gouvernement, om vreemde generaals en officieren in dienst te nemen, ter tafel gebragt. De heer *Jottrand* brag, namens de commissie, in welker handen dit voorstel gesteld was, rapport daarover uit en werd, na korte deliberatien (*waarop wij zullen terug komen*), met 61 tegen 41 stemmen, besloten, het voorstel nogmaals in handen der commissie te stellen, om eene nieuwe redactie van voor te dragen.

— De honderd en vierde zitting van het congres, op gisteren gehouden, is zeer merkwaardig geweest, voorheen alleen brieven van onderscheiden leden van het congres. De heer *Tendus*, uit Luxemburg (*onlangs beschuldigd van in submissie bij den hertog van Saksen-Weimar gekomen te zijn*) schrijft, dat hij hoopt, tegen het einde der volgende week, zijne plaats in het congres te zullen komen hernemen. De heer *van den Bosch* schrijft, dat hij de functie van afgevaardigde bij het congres niet kan aannemen. De heer *de Wael* vraagt zijne demissie, omdat hij gelooft, dat het mandaat van het congres, ten gevolge der promulgatie van de constitutie, vervalt. Een brief van den heer *d'Omalius Thierry* zegt niet alleen, dat het mandaat van het congres ten einde gekomen is, maar niet langer duren kan zonder de beschuldiging op zich te laden van alle gezag naar zich te slepen, en zulk een gedrag wordt, volgens den briefschrijver, door de stem des algemeens afgekeurd, weshalve de heer *d'Omalius* zijne demissie vraagt.

Deze brief veroorzaakte groot gemor in de vergadering en de heer *Rodenbach* wilde wegens denzelven van de orde van den dag hebben overgegaan, wanneer de president aanvoerde, dat hier geene orde van den dag te pas kwam, aangezien er slechts eene demissie gevraagd werd.

De abt *Verbecq* schrijft om zijne demissie. De heer *Marie*, die pas in de jongste zittingen als lid plaats had genomen, verklaart in eenen brief, dat hij de functien van lid van het congres niet langer kan waarnemen. De heer *Collet* verzoekt, uit hoofde van ziekte, eene verlenging van verlof, en, zoo hij die niet bekomen kan, dan zijn ontslag als lid van het congres.

Nu werd de naamlijst der leden afgelezen; daar ontbraken er ongeveer vijf en veertig.

De heer *Raikem* brigt, namens de centrale afdeeling rapport uit over het voorstel, wegens het in dienst nemen van vreemde officieren. Hij kondigde aan, dat de sectie met den minister van oorlog geraadpleegd had, en dat deze het voor eene goede staatkunde hield, om het gouvernement vrijheid te geven tot het benoemen van eenen vreemden kommandant voor het leger, die eene groote militaire faam heeft; de roem van eenen generaal alleen kan somtijds de overwinning beslissen. Wegens het getal der officieren bij de genie en artillerie in België had de minister gezegd, dat het kader der officieren bij de genie compleet was, maar dat het aan artillerie-officieren mangelde. De rapporteur eindigde met de aanneming der voorgedragen wet in twee artikelen voor te stellen, bij het eerste van welke het gouvernement zou gemagtigd worden, om, tot aan den vrede, een generaalen chef en drie opper-officieren in dienst te nemen, en bij het tweede bij de artillerie, een kolonel, drie chefs de bataillons, twaalf kapiteins, benevens twintig eerste en tweede luitenants.

Voor dat de deliberatien over dat rapport werden geopend, las de heer *Lieds* een ontwerp van decreet dat door den minister van justitie ingediend was en betrekking had op de traktementen der leden van het Hoog-Militair-Gerigtshof, welk ontwerp gedrukt en aan de afdeelingen verzonden zal worden.

Nu begonnen de deliberatien over het in dienst nemen van vreemde

officieren (*wij haven inzelijks op dezelve terug te komen*) en werd het ontwerp ten laatste met 80 tegen 22 stemmen aangenomen.

— De nationale associatie heeft gemeend, bij de tegenwoordige krijgstoerustingen, de Belgen, bij eene proclamatie, tot den strijd te moeten opwekken. Dezelve is van den navolgenden inhoud:

» Medeburgers, het beslissend oogenblik voor Belgie is gekomen; verzamelen wij al onze krachten, om ons van de vrijheid, die wij zoo roemvol verworven hebben,

» Geen woorden, geen ijdele redenen meer; *te wapen!* wij zullen de handlangers der dwingelandij overwinnen.

» Binnen weinige dagen zullen de soldaten der Duitsche bondsvergadering het groothertogdom pogen te bemagtigen; Belgen, de Luxemburgers zijn uwe broeders, zij roepen u te hulp, hun bloed hebben zij voor u gestort, gij zult hen redden of met hen ten onder gaan.

» De vrijheidsgrond zal door den vreemdeling niet bezoedeld worden. Het congres heeft besloten, dat de eerste ban der burgerwacht mobiel zal verklaard worden, het noodigt de vrijwilligers uit, om zich bij degenen te voegen die de wet onder de wapenen roept, gij zult niet doof zijn voor de stem uwer vertegenwoordigers.

» Dat geheel Belgie een legerkamp zij, op hetzelfde oogenblik dat de confederatie ons grondgebied zal durven betreden. Laat ons toonen wat vaderlandsliefde en dapperheid vermogen, en dat onze eerste zege onzen vijanden de hoop beneme om hunne ontwerpen te verwezenlijken.

» Schande ruste op hen die lijdelijke aanschouwers der worsteling blijven; wordt het vaderland bedreigd dan moet elk burger soldaat zijn; zijn post is onder de banieren der onafhankelijkheid.

» Dappere Belgen, *te wapen! te wapen!* naar Luxemburg heen; overwinning, vaderland, ziedaar onze vereenigings-kreet.

Brussel den 11. April 1831.

Volgen de onderteekeningen van het comité.

ANTWERPEN, den 12den April.

In de tegenwoordige omstandigheden is het niet onbelangrijk de lijst onzer hoofd-officieren te kennen. Zie hier dezelve:

Divisie-generaals: Duvivier, Daine, Daywaille, Goethals, Nypels, Tieken de Terhove, de Ghigny (beschikbaar), Nanderburch (hoteirair).

Brigade-generaals: De Wauthier, de Chasteler, Douckier, Dufaily, Duval de Blargnies, Duvivier, Goblet, Haldy de Beaulieu, de Mahieu, de Marneffe, Mellinet, Mercky, Niellon, Vandermeiren, van Kerkhove.

— Van Yperen wordt, in dato den 8sten dezer gemeld, dat de kommandant der provincie, de generaal *Mahieu* den avond te voren daar gekomen was, dien morgen revue over drie kompagnien gehouden had, welke onmiddelijk daarna naar Gend gezonden waren, en vervolgens naar Brugge, gebonden en gekneveld, had doen transporteren twee en twintig soldaten die aan de jongste plunderingen hadden deel genomen. Door de komst des generaals was de rust in de stad geheel hersteld geworden.

— De fransche dagbladen vermelden, dat een groot aantal Gentsche kooplieden, als ook de heer *Geelhand de la Faille*, naar Rijssel zijn uitgeweken.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den April.

De kamer der gedeputeerden heeft, in hare zitting van gisteren, de wet op de buitengewone contributie met eene meerderheid van 227 stemmen op de 259 aangenomen. Heden heeft in dezelfde kamer de discussie plaats gehad over de verkiezing wet, met de amendementen daarin door de kamer der pairs gemaakt. Het eerste artikel van dit ontwerp van de kamer der pairs, betreffende den cijns, is met algemeene stemmen verworpen. Dat van de kamer der gedeputeerden is aangenomen geworden. Men heeft het niet noodig geoordeeld dat de volgende artikels in omvraag gebragt werden.

— De afgevaardigden der linkerzijde, die hare vereenigingen in de rue Neuve des Petits Champs houden, zijn heden avond bijeengekomen om over de waarde en voordeelen van het ontwerp van eene inschrijving, door den heer *H. Rodrigues* voorgesteld, te beraadslagen. Men gelooft dat de leden het gevoelen der heeren *Lafayette* en *Odilon Barrot* zullen volgen, die deze dissociatie zeer toegedaan zijn, en haar beschouwen als eene zaak, die aan geen bijzonder staatkundig gevoelen bij uitsluiting moet behooren. De heeren *Carnot*, *Bernard* en anderen hebben de actie mede onderteekend.

Men wil stellig weten, dat de inschrijvingen reeds zes millioenen zouden bedragen. De heer *Rotschild* heeft voor 100,000 francs ingeschreven, de heeren *André-Cottier* en andere handelhuizen voor 100 à 200,000 francs. Om deze associatie nog algemeener te maken, heeft men bureaux van aanwijzing opgerigt, waar ieder de meest mogelijke inlichting omtrent dezelve bekomen kan.

— Het gerucht van den dood des generaals *Lafayette* was heden in omloop te Parijs. Bij onderzoek bleek echter dat hetzelve geheel valsch was.

— De fondsen zijn sedert gisteren weder aanzienlijk gerezen; zij stonden ter beurze van heden, de 5 pCt. 87, 50, op tijd 87, 00; de 3 pCt. 57, 50 en op tijd 57, 40.

DUITSCHLAND.

AUGSBURG, den 8sten April.

Wij vernemen van de Italiaansche grenzen, in dato den 2den dezer, dat, op den 8sten April, te Bologna, het volgend bulletin afgekondigd is geworden:

» *Ancona, den 31sten Maart.*

» De generaal *Zucchi* is, met zijn medgezellen, waaronder zich *Orioli*, *Pepoli* en eenige andere oproer-stichters bevinden, gevangen genomen, in de wateren van Loretto, door eene Oostenrijksche Penische, welke echter eerst in het gezigt der haven aankwam toen het vaartuig, op hetwelke de insurgenten zich bevonden, reeds zes uren wegs vooruit was, maar weldra door de Penische onderhaald werd. De insurgenten, welke zich te Sint-Leo verzameld hadden, zijn uit elkanderen gegaan. Duizend man Oostenrijksche troepen marcheren op Foligno."

Mengelingen.

Hoe donkerder de staatkundige gezigteinder zich met wolken dekt, hoe magtiger de opgewonden hartstochten zich tot eenen bloedigen strijd toerusten, welks aanvang wel, doch welks einde niet te voorzien is, des te meer moet men zich afvragen, wat dan wel het eindelijke doel en de uitkomst van dit alles zijn zal. VRIJHEID! is de weeklank, die het luisterend oor van den bezorgden huisvader, van den stillen en te vreden burger opvangt. VRIJHEID van alles wat heilig, van alles wat erfrecht, verdriet, is het doel eener partij, aan welker hoofd zich een ruchtgierige grijsaard (*Lafayette*) bevindt; — van eene partij, welker leden over geheel Europa zich, gelijk een verwoestend ongedierte, verspreid hebben, en bij hunne eerste aankomst, als het ware, de aandacht en bewondering van het nieuwe opwekken, doch bij nadere beschouwing, het afzigtelijke hunner gedaante verbergende, de vlekken van al wat hen omringt wegdragen. Hoe verheugd moet de moeder van het moorderrot, van den ongewonden, blind woedenden en vernielend gemeen niet zijn, wanneer hij hoort hoe zijne leerlingen in *Brussel*, *Antwerpen*, *Gent*, *Luik*, *Namen* enz., zich zijne lessen zoo ten nutte maken! Hoe vrolijk moet dat grijze hoofd de nog overgebleven haarlokken door elkander schudden, wanneer zijne levendige verbeeldingskracht zich het plassen van het onschuldig vergoten bloed, — van het knetterend geluid, der, op het gemeente van onschuldige slagtoffers, talrijke dolksteken, — zich het nog lillend lijnsel eens vermoorden evenmensch, vooratelt! Met welk een wellust moet hij de hem voorgezetten wijn niet inslurpen, wanneer het denkbeeld bij hem opkomt: » ik drink het bloed van hen, die niet met mij tot de VRIJHEID van alle wettige orde van zaken willen medewerken." Hoe vrolijk moet hij de verwoesting van de heerlijkste voortbrengselen van menschelijk vernuft, van menschelijke handenarbeid niet toelagchen! Verheug u, duivel in menschen-gedaante! want in het ongelukkig België hebt gij in de *Tielemans*, *van Meenens*, *van de Weijers*, *Robaulx* en anderen, te veel in getal om niet op te noemen, leerlingen gevonden, die op den weg zijn u te overtreffen. Doch wee uwer! Gij hebt de blinde geestdrift het zwaard in de hand gegeven, zonder op te merken, dat het reeds in uw eigen ingewanden woelt. Uit de volkomenste regeringloosheid van begrippen en bemoeijingen, breekt de dag reeds aan, wanneer men, vermoeid van een in schrik en angst doorgebragten nacht, alles zal aangrijpen, waarbij men zich *alles* zal laten welgevallen, om tot *orde* en *rust* terug te komen. Dan zal uw grijs hoofd, met die uwer leerlingen, met de vloek van millioenen menschen beladen, in de aarde nedersinken, voorat geweekt door het bloed, der door u vermoorde slagtoffers, en niet en door uw zal misschien de *ware vrijheid* vermeerderd, Europa [illegible], het despotisme, als tegaat achtergelaten worden, [illegible] over uw nagedachtenis bij het nageslacht te beslissen. Deze uitkomst is te voorzien ... is te vatbaar!

l'Emancipation berigt, dat [illegible] dezer te Gent de installatie van de algemeene vergadering der patriotische associatien heeft plaats gehad, en dezelve daarbij [illegible] bijzonderheden meede, dat de wijze, waarop de majoor *Daniaux* den verzamelden eed heeft afgenomen, alles [illegible] geëlectriseerd heeft.

Er wie is hij, die met zoo veel geestdrift de eeuwige verbanning der Nassaus bezweert? Een man, meer dan menig verdienstelijk Hollander, met gunstbewijzen van eenen Nassau bewerkdadigd. Aanvankelijk voor den waterstaat bestemd, deed hij voor dat vak in Parijs zijne studien, en trachtte naderhand, in 1816 en 1817, in die betrekking hier te lande geplaatst te worden. Belgen, bekleedden van den waterstaat, zijne tijdgenooten op de Parijsche school, zijnen slechten aard kennende en hem als zoodanig schuwende, deden zijne pogingen in dezen mislukken. *Dandelin* zoude in een, hem waardig lot gedeeld hebben, indien niet een, van invloed zijnde beschermer, voor wien hij, niet zijne verkregene kundigheden, maar wel zijne duivelen-geaardheid verborg, zich zijner had aangetrokken. Die beschermer, de weldoener zijner geheele familie, is een bloedverwant der Nassaus. *Dandelin* werd in 1817, op eenen dag met eenen anderen verrader *(Dutillœul)* 2de luitenant bij het korps Ingenieurs, waarbij hij vervolgens tot 1sten luitenant bevorderd werd en diende, tot dat hij in 1825 den post van Hoogleeraar te Luik verwierf, welken post hij mede aan de voorspraak zijns beschermers te danken had. Zijne talenten althans hadden daarin weinig aandeel; want in het vak waarvoor hij aan de Hoogeschool bestemd was, was hij destijds vreemdeling; getuige het eerste jaar zijner collegiën, waarin hij *Géometrie descriptive (beschrijvende Meetkunst)* in plaats van *Minéralogie* zijn *auditorium* opdiende.

Deze man, die mede, op kosten van het gouvernement, gereisd had, was de eerste die in Luik de banier des opstands verhief, en hier te op de hoogte [illegible] gegeven, aan het hoofd van eenige benden (handelaars) op eene bezetting van [illegible], toen gedwongen, en vervolgens als Commissaris geboden aan Oorlog van dien tijd in Luik fungeerde. Ziedaar de naam, wiens eed van afzwering der Nassaus aller harten electriseerde. Ziedaar het monster, dat in staat zoude wezen den Luikenaren te [illegible] Belgen zijn zulke alledaagsheden; maar het kan niet dat de aandacht op dezen eenestigen Naast de *Daines*, *Rhedelet*, *Pielepaag* en anderen helden der *glorievolle révolution* is [illegible] van een *Dandelin* niet misplaatst.

In het begin van 1830 verklaarde de baron *de Stassart*: *La dynastie qui nous gouverne doit nécessairement inspirer la confiance.* (1) In het laatst van 1830 zwoer dezelfde baron diezelfde dynastie den eeuwigen dage af. Sedert eenige weken is deze laag [illegible] van het toneel, alhaar van den voorgrond [illegible]. Men beweert, dat hij zwaar bezig is met het [illegible] van nieuwe plannen, ten einde het, hem en zijnen [illegible] van België bij eene eerstvolgende gelegenheid [illegible]

(1) De baron de Stassart verklaarde dit in de zitting van het Congres van 25 Januarij 1831.

LETTERKUNDIG BERIGT.

Luimige Verhalen van A. F. E. LANGBEIN en anderen. Naar het Hoogduitsch. Te Amsterdam, bij HENDRIK FRIJLINK, 1829, 223 bladz. in 8°. de prijs is . . . . . *f* 2-40

Deze bundel bevat de volgende verhalen: *de Vliedermuis*, *de Bloedverwanten*, en de *Lotgevallen van eenen Gulden* van Langbein; *de Lijst als corpus delicti*, van Laun; *de Reuzen* van D. Laszman, *de zwarte kamer* van A. Apel en de *straf na den dood* van Gumsaeus. Deze vreemde verhalen zijn alle, en enkele derzelve zeer, hier te lande bekend; doch het is juist deze gunstige vooringenomenheid, die oorzaak is, dat deze verhalen ons overhoop genomen, niet bijzonder zijn medegevallen. Wij hadden [illegible] anders, iets wezenlijk luimigers van verwacht, en ofschoon geen [illegible] ernstig is, missen toch schijn alle dat, wat eigenlijk den luim kenschetst.

Het is er echter verre af, dat wij dit zevental onvoorwaardelijk zouden afkeuren: Integendeel, en laten zich, niet zonder eenig genoegen, lezen; wekken hier en daar den lachlust op, en laten geen' anderen nadeeligen indruk na, dan die, welken aan alle soortgelijke lectuur verknocht is, dat willen zeggen: een ledig, te groot om door het vlugtig genot der lezing geheel aangevuld te kunnen worden. Het is waar, dat dit verwijt niet zonder grond, op de meeste romans toepasselijk is; doch daar de laatste jaren hierin reeds eenige verbeteringen hebben gemaakt, moet men niet, door het te inschikkelijk zijn met minder proefhoudende voortbrengselen, den goeden voortgang in dezen vertragen.

De heer Fabius heeft de uitgave weer behartigd: papier en letter zijn net, en een vignet in *aquatint*, mede niet onverdienstelijk van uitvoering, verzierd dit boek. Dit vignet treft zelfs beter het deel dan het verhaal zelf, waarbij het behoort, daar het reeds bij de eerste beschouwing de lachspieren in beweging brengt.

Heden is voorspoedig bevallen van een Zoon, Vrouwe M. J. VAN FRANCK, Echtgenoote van P. H. VAN DER MEULEN, 1ste Luitt. der Artillerie.

Breda, den 7den April 1831.

Strekkende deze tot kennisgeving aan vrienden en bekenden.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

M. SMITS, Agent van het Domein te Breda, zal, op Vrijdag den 22 April 1831, des voormiddags ten 10 ure, ten stadhuize van Breda, en ten overstaan van den Heere Burgemeester derzelve stad publiek voor den tijd van 2 Jaar en 11 Maanden ingaande 1 Mei 1831, aan den genoegbiedende, eerst in perceelen en daarna in massa verpachten:

Alle de TOLLEN geheven wordende aan de Barrières op de Groote Wegen der 1ste Klasse No. 3, 7 en 8, gelegen in het Agentschap Breda.

Het Tarief en de Kondities voor deze Verpachting liggen ter lezing ten Kantore van den Administrateur der Domeinen in het eerste ressort te Arnhem, en den Agent van het Domein te Breda, ter Secretarijen van 's Hertogenbosch en Breda, en voorts te Raamsdonk in het Huis *ten Dijk*, te Breda in de Koffijhuizen bij *Pijlak* en *Dieudonné*, te Rijsbergen bij *van den Eeden*, en te Terheiden bij *Van Lommel*, terwijl zoo ten Kantore van den Agent als bij de Opzigters J. LUGTEN te Terheiden en J. J. WAESON te Raamsdonk nadere informatien te bekomen zijn.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

---

* * Verkooping van BOEKEN, op Dingsdag den 19 April en volgende dagen, nagelaten door Z. E. den Luit. Generaal Baron *van Boecop* in het gewoon Venduhuis op de Havermarkt te Breda, Maandag den 11de voor een ieder verkrijgbaar. De Catalogus is bij den Boekhandelaar *F. D. Sterk* te bekomen.

* * Men verlangt met 1 Mei aanstaande, een
* ONDERMEESTER van den 3n Rang voor de Hervormde Godsdienst, in Maarn, om de Meer- en Stellande grondig te rondmazen, goed te graven, te Kweeken en te [illegible] en f 100 Jaarlijks, en de gelegenheid om zich in andere Vakken te bekwamen.

Adres aan de Uitgevers dezes Courant onder No. B.

HALFKAAT VERHUUR.

Met den 1sten Mei aanstaande zal men weder beginnen met het geven van KOUDE, WARME STAAL, ZWAVEL, ZWAVELDAMP, STOOM en PORTATIVE BADEN, voor den gewonen prijs als gepasseerde Jaar.

---

* * * Bij GEBROEDERS DIEDERICHS te *Amsterdam*, zal met primo April 1831 bij genoegzame inteekening uitgegeven worden, het werk getiteld:

DE VIJF WERELDDEELEN, *bevattende een bijzonder Geschiedkundig, Staatkundig, Aardrijkskundig, Oordeelkundig, Bespiegelend en Wetenschappelijk Overzigt van bijna zes duizend Jaren — tevens 2 Wijsgeerig en Redeneerkundig, 3 Kunstminnend en 4 Wetenschappelijk tijdschrift voor het Koninkrijk der Nederlanden.*

Dit hoogst belangrijk werk, zal als maandwerk worden uitgegeven, en bevat in de eerste afdeeling *(geschiedenis der wereld)* a, wijsgeerig en staatkundig overzigt van de schepping tot op de groote staatsomwenteling in Frankrijk 1789 en b, van daar, tot op den tegenwoordigen tijd.

Prospectussen, die proeven van het werk zelven in zich bevatten, worden gratis bij alle Boekhandelaaren van het Koningrijk afgegeven. — Het werk zal eene *prachtuitgave* zijn, waarvan iedere maand 112 bladzijden worden uitgegeven, bij Inteekening, dewelke open blijft *tot Maart* 1831 tegen 95 Cents iedere Aflevering.

Bij BROESE & COMP. is te bekomen:

LA VILLE REBELLE, ou les Belges au tribunal de l'Europe, suivi d'une courte réponse à M. le general-major comte de Bylandt, 1 vol. in 8vo. . . . . Fl. f. 3,00.

LES BELGES au tribunal de l'Europe faisant suite à la ville rebelle, 1 vol. in 8vo. . . . . Fl. f 2,50.

Te BREDA bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.